

KÄSIKIRURGIA

6 vuoden koulutusohjelma

Vastuhenkilö ja kuulustelija:

Professori Juhana Leppilähti

Oulun yliopisto, kliinisen lääketieteen laitos, kirurgia

puh. 08 315 2454, 050 327 1369

email: juhana.leppilahti@oulu.fi ja ppshep.fi

Kouluttaja: Erikoislääkäri Marko Sunnari

email: marko.sunnari@ppshep.fi

Professori Juhana Leppilähti

Kouluttaja:

Erikoislääkäri Marko Sunnari

Koulutusohjelman yleiskuvaus

Käsi­kirurgian koulutusohjelman pituus on 6 vuotta. Siihen sisältyy 9 kuukautta terveyskeskuspalvelua ja 2 v 3 kk runkokoulutusta eri kirurgian aloilla (katso kirurgian alojen runkokoulutus). Erikoistumiskoulutukseen sisältyy 10 opintopistettä johtamiskoulutusta. Eri­tyvä koulutus tapahtuu yliopistosairaalassa ja koulutus­aika on 3 vuotta.

Koulutuksesta 3 kk suositellaan suoritettavaksi päivystävässä käsi­kirurgisessa yksikössä. Enintään yksi vuosi koulutuksesta voidaan suorittaa toisessa käsi­kirurgisessa yksikössä joko Suomessa tai ulkomailla. Koulutuksesta 3-6 kk voidaan hyväksyä suoritettavaksi läheisesti käsi­kirurgiaan liittyvillä erikoisaloilla, kuten plastiikkakirurgia, reumaortopedia, yläraajaortopedia sekä lastenkirurgia.

Koulutusohjelman tavoitteet

Käsi­kirurgian erikoislääkärin tulee kyetä toimimaan alansa erikoislääkärin tehtävissä siten, että hän:

- koulutuksen aikana oppii syvällisesti tuntemaan käden ja yläraajan anatomian sekä biomekaniikan
- hallitsee alan diagnostiset menetelmät ja toimenpiteet
- ymmärtää eri kudosten paranemisominaisuudet ja hallitsee kudosten hellävaraisen käsittelyn
- hallitsee mikrokirurgisen tekniikan
- hallitsee leikkausindikaatioiden ja leikkauksekelpoisuuden arvioinnin
- hallitsee erilaiset leikkaustekniikat
- kykenee suoriutumaan itsenäisesti käsi­kirurgiaan kuuluvasta elektiivisestä ja päivystystoiminnasta
- hallitsee postoperatiivisen hoidon, ml. haavan sidonnan ja kipsauksen
- kykenee ohjaamaan käsi­kirurgisten potilaiden kuntoutusta yhteistyössä käsi­terapeuttien (fysioterapeutti ja toimintaterapeutti)
- pystyy kouluttamaan muita ammattiryhmiä käsi­potilaiden hoidossa
- kykenee ohjaamaan käsi­potilaiden osalta perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välistä hoitoketjua
- tuntee endoproteesit, implantit ja alloplastiset materiaalit
- kykenee arvioimaan hoitotuloksia kriittisesti tieteellisin menetelmin
- osallistuu tieteelliseen tutkimustyöhön
- ymmärtää eettisesti hyväksyttävän hoidon sekä kollegiaalisuuden periaatteet

Koulutusohjelmaan hyväksyminen

Käsikirurgian erikoislääkärin koulutusohjelmaan hyväksymiselle on edellytyksenä, että opiskelija on suorittanut kirurgian yhteisen runkokoulutusjakson. Lisäksi suositetaan mikrokirurgisen leikkaustekniikan peruskurssin (esim. TAYS:n kurssi) suorittamista.

1. KÄYTÄNNÖN PALVELUN SUORITTAMINEN

Kokonaiskoulutusaika on 6 vuotta, josta vähintään puolet tulee suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolella
Terveyskeskuspalvelu 9 kk

Runkokoulutus (ks. kirurgialojen yhteinen runkokoulutus)

2 v 3 kk palvelua kirurgian (peruskirurgia) erikoisalan koulutusviroissa keskus- tai aluesairaaloissa. Koulutukseen tulee sisältyä päivystystoiminta.

Runkokoulutus suoritetaan yliopistosairaalan ulkopuolella.

Eriytyvä koulutus

Eriytyvän koulutuksen kesto on 3 vuotta ja se suoritetaan pääsääntöisesti OYS:n käsikirurgian yksikössä. Eriytyvään koulutukseen voidaan hyväksyä 3-12 kuukautta palvelua toisessa käsikirurgisessa yksikössä Suomessa tai ulkomailla. Koulutuksesta voidaan hyväksyä 3-6 kuukautta suoritettavaksi läheisesti käsikirurgiaan liittyvillä erikoisaloilla, kuten plastiikkakirurgia, reumaortopedia, yläraajaortopedia sekä lastenkirurgia.

Tieteellisestä tutkimustyöstä hyväksytään eriytyvään koulutukseen enintään 2 kuukautta kalenterivuotta kohti.

Koulutusvirat

OYS:n käsikirurgian erikoisalalla on yksi koulutusvirka

2. TOIMIPAIKKAKOULUTUS

Toimipaikkakoulutusta järjestetään viikottain kolme tuntia, ja se käsittää aktiivisen osallistumisen käsikirurgian omiin koulutustilaisuuksiin (2 t/viikko) sekä nk. rtg-meetingiin (1/2t/vko), kirurgian klinikan yhteismeetingeihin (1 t/viikko) sekä osallistumisen muiden erikoisalojen viikoittaisiin koulutustilaisuuksiin soveltuvin osin. Omaa perehtymistä kirjallisuuteen vaaditaan 2-3 t/viikko käsittäen mukaan nk. viikkotehtävät.

Lisäksi siihen kuuluu osallistuminen kouluttajan mukana käsikirurgiseen potilaskiertoon ja potilasdokumenttien valmistukseen, poliklinikkavastaanottoon ja käsikirurgisiin leikkauksiin 2-6 t/viikossa. Koulutettavalle pyritään järjestämään säännöllisesti mikrokirurgian käytännön harjoittelu koe-eläinkeskuksessa.

3. TEOREETTINEN KOULUTUS JA JOHTAMISKOULUTUS

Käsikirurgian erikoisalan teoreettista koulutusta tulee suorittaa vähintään 80 tuntia. Teoreettiseen kurssimuotoiseen koulutukseen hyväksytään käsikirurgian alan koti- ja pohjoismaiset koulutustilaisuudet sekä kansainväliset tieteelliset kokoukset. Sopivia kursseja ovat mm. mikrokirurgian jatkokurssit, perifeerisen hermokirurgian kurssi, jännekirurgian kurssi ja tieteellisen tutkimuksen teon kurssi. Erikoistuvan lääkärin tulee koulutusjakson aikana osallistua vähintään viiteen kotimaiseen tai ulkomaalaiseen koulutustilaisuuteen tai tieteelliseen kokoukseen. Osana omaa oppimisprosessia, erikoistuva lääkäri osallistuu käsiterapeuttien ohjaukseen ja opetukseen. Tavoitteena on, että erikoistuva lääkäri pitää koulutusjakson aikana vähintään yhden alaa koskevan esitelmän kotimaisessa tai kansainvälisessä tieteellisessä kokouksessa. 1.8.2009 alkaen erikoislääkärin tutkintoon sisältyy **10 opintopisteen laajuinen johtamiskoulutus**. Lisäksi erikoistuvan lääkärin on mahdollista suorittaa yhteensä 30 opintopisteen laajuinen lähijohtajakoulutus joko erikoistumisen aikana tai sen jälkeen suorittamalla vaaditun 10 opintopisteen lisäksi 20 opintopistettä johtamiskoulutusta tiedekunnan edellyttämällä tavalla (ks. pysyväismääräykset kohta 6.6.). Johtamiskoulutuksen järjestämisestä kerrotaan tarkemmin tiedekunnan web-sivulla www.medicine.oulu.fi. Erikoistuvat lääkärit, jotka ovat saaneet opinto-oikeuden ennen 1.8.2009, voivat suorittaa 20 tunnin laajuisen terveydenhuollon hallinto- ja johtamiskoulutuksen.

4. OPPIMISPROSESSIN SEURANTA JA ARVIOINNIN VÄLINEET

Käytännön koulutuksesta ja koulutuksen edistymisestä vastaa kouluttaja. Erikoistuva pitää leikkauspäiväkirjaa eli lokikirjaa, johon merkitään kaikki leikkaustoimenpiteet, joihin erikoistuva on osallistunut tai ohjattuna/itsenäisesti suorittanut. Lokikirja käydään läpi kouluttajan ja vastuuhenkilön kanssa säännöllisin väliajoin. Koulutusohjelman vastuuhenkilö vastaa koulutusohjelman toteuttamisesta ja seuraa koulutussuunnitelmien edistymistä.

5. VALTAKUNNALLINEN KUULUSTELU

Kirjat (viimeisin painos)

1. Paul Smith: Lister´s the hand. (Churchill Livingstone)
2. Green D.P., Hotchkiss & Pederson: Operative hand surgery (Churchill Livingstone)
3. Vastamäki M & Roth J. (Eds.): Athroscopy of the upper extremity (Churchill Livingstone)
4. Cooney: The wrist
5. Vastamäki M. & Vilkki S. ym.: Käsikirurgia (Duodecim)
6. Hand Surgery Update IV

Lehdet (tenttiä edeltävän kolmen vuoden lehdet)

1. Handchirurgie-Mikrochirurgie-Plastische Chirurgie
2. Journal of Hand Surgery, American and British volumes
3. Scandinavian Journal of Plastic and Reconstructive Surgery and Hand Surgery (käsikirurgiaa koskevat artikkelit)
4. Hand Clinics
5. Techniques in Hand and Upper Extremity Surgery

Lääkintälainsäädäntö soveltuvin osin